

Til aktuelle institusjoner og fagmiljøer

Saksbehandler: Karl Johan Skeidsvoll

Vår ref: 16/00264

Vår dato: 31.01.2018

Deres ref:

Deres dato:

Høringsrunde om nasjonal deleksamen i matematikk for grunnskolelærerutdanningen 1–7 og 5–10

Kunnskapsdepartementet har vedtatt at nasjonal deleksamen i matematikk for grunnskolelærerutdanningen 1–7 og 5–10 skal arrangeres på nytt fra studieåret 2019–2020. Kunnskapsdepartementet har gitt NOKUT oppdraget om å finne en løsning på den nye nasjonale eksamen som gir institusjonene tid til å tilpasse nasjonal deleksamen i den nye masterutdanningen for lærerutdanningene.

NOKUT har innledet en dialog med medlemmer fra eksamensgruppen, matematikknnettverket, NRLU og studentene, og vi har sammen utarbeidet noen spørsmål som vi ønsker innspill på fra utdanningsinstitusjonene. Samtidig gjenstår det å finne gode løsninger på noen av utfordringene NOKUT avdekket i pilotprosjektet. Disse ble blant annet omtalt i rapporten «Nasjonal deleksamen – et pilotprosjekt og en mulighetsstudie. Oppsummering av erfaringene med å gjennomføre nasjonal deleksamen i tre profesjonsutdanninger» (mars 2017). Vi gjengir de viktigste utfordringene relatert til GLU nedenfor, og disse bør tas i betraktning når høringsspørsmålene besvares.

NOKUT vil i løpet av våren 2018 jobbe videre med institusjonene, og i løpet juni 2018 vil vi komme med en konklusjon på hvordan den nye nasjonale deleksamen skal legges opp og når og hvem som vil ha eksamen i studieåret 2019–2020.

For å ha det beste grunnlaget for å nå en konklusjon før sommeren, er det avgjørende at vi innen høringsfristen får tydelige og konkrete tilbakemeldinger om hvordan vi skal gjennomføre nasjonal deleksamen som vedtatt av departementet.

Høringsfrist: **mandag 26. februar**

Send høringssvaret til: postmottak@nokut.no

Utfordringer relatert til GLU

Teaching to the test

En del av kritikken av nasjonale deksamener har handlet om risikoen for at studenter og faglærere vier emnene/delemlene som studentene testes i til nasjonal deleksamen, uforholdsmessig mye tid og oppmerksomhet, og at det vil gå på bekostning av andre matematikkemner. For å unngå at ett emne skal få

forrang, foreslo NOKUT i rapporten at en nasjonal eksamen burde kunne omfatte et helt emne eller et helt fagområde, slik det gjør i sykepleierutdanningen ved at den nasjonale deleksamenen dekker hele fagområdet anatomi, fysiologi og biokjemi. Da vil man samtidig slippe å måtte skifte delemne etter en periode, og de som utvikler oppgavene vil kunne etablere og pilotere en større oppgavebank og slippe å begynne på nytt med et annet delemne etter en tid. Det vil også gi et bedre sammenligningsgrunnlag over tid, som man ikke vil få dersom man bytter emner/delemner etter en periode. For å lykkes med dette synes eksamen å måtte knyttes til et antall studiepoeng. Dette forutsetter trolig at NRLU legger føringer for omarbeidede emneplaner ved den enkelte institusjon.

Tidspunkt i studieløpet

Ideelt sett bør studentene få eksamenen på samme tidspunkt i studieløpet. Dersom tidspunktet for når studentene gjennomfører deleksamen skal variere fra første til tredje studieår, vil det gi svært usikre resultater, og det vil gagne de studentene som har studert lengst. Desto senere studentene gjennomfører nasjonal deleksamen, desto flere fordeler vil de kunne ha sammenlignet med dem som tar nasjonal deleksamen tidlig i studieløpet, som høyere grad av modenhet, bedre studieteknikk og lenger erfaring i å besvare eksamensoppgaver generelt. Dersom man på mest mulig objektivt grunnlag skal kunne måle studentenes kunnskapsnivå og institusjonenes bidrag, bør tidspunktet for en nasjonal deleksamen være det samme for alle.

Felles eksamen eller to adskilte eksamener?

Det har vært nyttig for NOKUT å ta med begge grunnskolelærerutdanningene, GLU 1–7 og GLU 5–10, i pilotprosjektet, og vi har kunnet påvise signifikante resultatforskjeller mellom de to studentgruppene. Nå når nasjonale deksamener skal videreføres, bør fagmiljøene vurdere om det er hensiktsmessig å fortsette å la GLU 1–7 og GLU 5–10 få den samme eksamenen. Studentene følger utdanninger med to forskjellige læringsutbytter, stiller med ulike forutsetninger og ulik motivasjon, men siden sensuren er anonym, blir de likevel vurdert etter de samme kriteriene. Studentene bør testes på mest mulig likt grunnlag og med mest mulig like forutsetninger.

Høringsspørsmål

Høringsspørsmål 1: Antall studiepoeng

Nasjonal deleksamen bør tillegges et visst antall studiepoeng, og den vil da telle en tilsvarende brøkdel av karakteren i det aktuelle grunnkurset (30 studiepoeng for 1–7 og 60 studiepoeng for 5–10). Hvilket antall studiepoeng bør nasjonal deleksamen tillegges? Hvis det skal gis separate eksamener for 1–7 og 5–10, angi eventuelt ønsket antall studiepoeng for hver av disse.

Kommentar:

I pilotprosjektet var den nasjonale eksamenen en isolert eksamen som ikke var studiepoenggivende, men som studentene måtte bestå for å få vitnemål. Dette er ingen god løsning. For at studentene skal yte sitt beste på eksamen, er det sentralt at den er tellende for studentene, men i stedet for å være en isolert eksamen bør den nye nasjonale eksamenen inngå som én av flere vurderingsformer i et emne. Spørsmålet

er hvor mye den nasjonale eksamenen skal telle i matematikkemnet. Skal eksamen knyttes til studiepoeng, må eksisterende emneplaner omarbeides, forankret i nasjonale føringer gitt av NRLU og vedtatt ved den enkelte institusjon.

Høringsspørsmål 2: Faglig innhold

Ved piloteringen av nasjonal deleksamen i studieårene 2015–16 og 2016–17 var det faglige innholdet basert på temaene prosent, brøk og desimaltall, se vedlagte delemneplan. Ønsker institusjonen at dette innholdet skal ligge fast, eller bør det faglige innholdet («delemneplanen») skiftes ut med visse mellomrom? Hvis endring med visse mellomrom ønskes, bør innholdet skiftes før første ordinære gjennomføring i studieåret 2019–20? Eller skal man i første periode med ordinær gjennomføring benytte samme delemneplan som i piloten?

Fordeler ved å bytte emne:

Å bytte emne med jevne mellomrom fører til at det over tid prøves i ulike deler av matematikkfaget og motvirker at brøk og desimaltall over tid går på bekostning av andre matematikkemner.

Ulemper:

Å lage og teste ut nye oppgaver er tids- og ressurskrevende. Å bytte emne vil gjøre det vanskeligere å bygge opp en oppgavebank og å sammenligne studentenes resultater over tid.

NOKUT ønsker at fagmiljøene også drøfter om det kan være hensiktsmessig å utvide den nasjonale deleksamenen til å omfatte et større emne.

Høringsspørsmål 3: Separate eksamener for GLU 1–7 og 5–10, eller felles eksamen?

Ved piloteringen av nasjonal deleksamen ble det benyttet en felles eksamen for GLU 1–7 og 5–10. Ønsker institusjonen fortsatt felles eksamen, eller skal det lages separate eksamener, og eventuelt separate underliggende delemneplaner, for GLU 1–7 og 5–10?

Fordeler:

En felles eksamen krever at det kun lages ett eksamenssett, og eksamenen kan avvikles samtidig for alle GLU-studentene, noe som vil være mer effektivt og ressursbesparende enn å skulle lage og gjennomføre to separate eksamener.

Ulemper:

Studentene følger to utdanninger med ulikt innhold og ulike læringsutbytter. Basert på resultatene så langt, er det grunn til å anta at studentene stiller med ulike forutsetninger og ulik grad av motivasjon innfor den felles eksamen. De blir likevel vurdert etter de samme kriteriene, og det kan stilles spørsmål ved om det er rettferdig og om det gir et korrekt sammenligningsgrunnlag, jf. det vi har skrevet ovenfor.

Høringsspørsmål 4: Tidspunkt i studiet

Skal studentene ved alle institusjoner avlegge nasjonal deleksamen på samme tidspunkt i studiet, altså etter første studieår, andre studieår eller tredje studieår? Skal institusjonene selv velge når det passer for deres studenter å avlegge nasjonal deleksamen? Hvis felles tidspunkt ønskes, kom gjerne med forslag. Vi viser

for øvrig til det vi har skrevet ovenfor om tidspunkt i studieløpet. Dersom det er ønskelig med felles tidspunkt for eksamen, vil det være en fordel med en viss samkjøring av undervisningsperiode.

Kommentar:

Dette er et sentralt spørsmål. Man kan tenke seg at eksamen avholdes høsten og/eller våren første studieår, andre studieår eller tredje studieår. Det er også mulig at man bør ha forskjellige løsninger for studenter på GLU 1-7 og GLU 5-10. Det kan også tenkes at dette bør tilpasses når i studiet studentene har eksamen i matematikk 1.

Høringsspørsmål 5: Organisering sammen med lokal eksamen på samme dag?

Det vil kanskje være mulig å samkjøre nasjonal deleksamen og lokal eksamen, slik at studentene arbeider med en lokal eksamenskomponent etter at den nasjonale delen er innlevert. Total eksamenstid for begge eksamenene vil da kunne være for eksempel 6 timer. Er en slik løsning ønskelig? Dette er en løsning som noen institusjoner har valgt å følge for den nasjonale deleksamen for sykepleierstudentene.

Høringsspørsmål 6: Digital eksamen

Har din institusjon et system for digital eksamen? Hvis ja, hvilken leverandør har institusjonen avtale med?

Med hilsen

Stephan Hamberg
seksjonssjef og prosjekteier

Karl Johan Skeidsvoll
prosjektleder